

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Balvzii Miscellaneorvm Liber ... Hoc est,
Collectio Vetervm monumentorum, quæ hactenus
latuerant in varijs codicibus ac bibliothecis**

Baluze, Etienne

Parisiis, 1679

Litteræ Benedicti XII. de pravis moribus Clericorum Ecclesiæ Narbonensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14735

LITTERÆ PHILIPPI IV.
cognomento Pulchri Francorum Regis de ducentis libris Turonensibus anno quolibet danis Matthæo Episcopo Dunkeldensi in Scotia ad sublevandam ejus inopiam.

Philippus Dei gratia Francorum Rex universis Anno 1298, præsentes litteras inspecturis salutem. Notum facimus quod inopiae dilecti nostri Matthæi Episcopi Dunkeldensis in Scotia pio compatientes affectu, eidem dedimus & concessimus ducentas libras Turonenses capiendas à dicto Episcopo in thesauro Parisius, videlicet centum libras in festo Ascensionis Domini, & alias centum libras in festo omnium sanctorum immediatè sequenti, & sic deinceps annis singulis quandiu nostræ placuerit voluntati &c. Datum Parisius die Mercurij post festum beatæ Luciæ virginis anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimo octavo.

LITTERÆ BENEDICTI XII.
Papæ ad Capitulum Narbonense, de pravis moribus Clericorum Ecclesiæ Narbonensis.

Benedictus Episcopus servus servorum Dei dilectis filiis Capitulo Ecclesiæ Narbonensis salutem & apostolicam benedictionem. Cùm illos in Ecclesiæ corpore vitiosos audimus qui alios in viam dirigere mandatorum Domini & revocare ab erroribus tenebantur, anxietate cordis affligimur, attentes quod humani generis inimicus eos potius cor-

R. iiii

An. 1334.

rumpere satagit ex quorum plures corrupti valeant corruptela. Sanè postquam divina miseratio ad summi pontificatus apicem nos provexit, nonnulla similia, quæ de clero vestræ Narbonensis Ecclesiæ nobis olim relata fuerant, sæpius, cùm status inferior nos haberet, nostris extiterunt auribus non sine magna displicentia inculcata; de quibus aliqua, videlicet pauca de multis, providimus serie præsentium explicanda. Nam in Ecclesia ipsa, quæ sicut caput existit aliarum Ecclesiarum provinciæ Narbonensis, sic præ illis exemplari vita & operibus virtuosis cultusque divini decore fulgere deberet, idem cultus, propter quem clerus ibidem principaliter constitutus est, negligitur, beneficiatis & intitulatis ejusdem Ecclesiæ, laxatis rationis & honestatis habenis, per campum licentiae post suas currentibus indomitatis voluntates; & quod est perniciosum & detestandum plurimum, quamplures ex eis continentiae jugo, cui se submiserant voluntariè, damnabiliter & inverecundè in majorem suam confusionem abjecto, sicut mulus & equus, quibus non est intellectus, potius suas inordinatas voluntates sequentes quam rationis imperio se regentes, fœtoribus luxuriaz turpiter se involvunt, mulieres suspectas seu foecarias concubinas tenendo, in illa quæ mater pudoris ac munditiæ conservatrix debet existere, scilicet Ecclesia sancta Dei, quantum in eis est, constituentes prostibulum & lupanar, ejusque nobilitatem in ignoriam convertentes, non attento quam crudeliter famam suam negligunt & quam graviter tam ipsi quam illi qui hæc sic abominanda tenerentur & deberent corrigere, in conspectu Domini ex his cadunt. Verisimiliter siquidem opinamur quod ex præmissis & aliis commissis ibidem contra divinum beneplacitum & omisis ille qui Ecclesiam sui pretiosi sanguinis aspersione comparavit merito provo-

catus, variis persecutionibus & oppressionibus per-
misit his præteritis temporibus vos vexari, quæ aliis
temporibus, quibus talibus non irritabatur offensis,
minimè contigerunt. Nec aliud, ex quo Deus non
parum offenditur, volumus subticere, quòd bona
innumera, quæ pro ejusdem Ecclesiæ Narbonensis
fabrica haçtenus ex diversis eleemosynis & aliis pro-
ventibus provenerunt, non in utilitatem ejusdem fa-
bricæ, nisi dūntaxat modica, sed in usus seu potius
abusus alios damnabiliter sunt consumpta. Cùm au-
tem præmissa & alia multa quæ circa materiam hu-
jusmodi, quæ ad præsens ex causa honestatis sub-
silentio præterimus, non intendimus ulteriùs, ne
culpam aliorum nostram videamur facere per tepidi-
tatem & negligentiam, tolerare, discretionem ve-
stram attentiùs exhortamur in Domino, vobisque
nihilominus per apostolica scripta districtiùs injun-
gendo mandamus, quatenus primò quod in vobis
prævia diligenti mentis discussione vitiosum vel te-
nebrosum repereritis, ne in vultu medentis ulcus
quod opus ejus reddat contemptibile vel reprehensi-
bile appareat, purgantes, abcientes, & clarifican-
tes omnino circa divinum officium & utilitatem
Narbonensis Ecclesiæ, prout ad hæc tenemini &
statuta ipsius Ecclesiæ vos astringunt, vacare & in-
tendere omni semota negligentia studeatis, & nihil-
ominus per ordinationes & statuta salubria facta vel
auctoritate nostra, prout opportunum extiterit, fa-
cienda taliter non solum verbis, sed effectivis ope-
ribus disponatis & ordinatis quòd omnes & singuli
beneficiati & intitulati in eadem Ecclesia horis ca-
nonicis diurnis pariter & nocturnis Missarumque so-
lemniis intersint continuè residentes & psallentes,
& peragentes divina officia, ut tenentur, quòdque
illi qui non interfuerint, cessante tamen causa legi-
tima & honesta, in eisdem singulis horis, puncten-

tur & perdant certain partem suorum proventuum, quos per modum distributionum ordinatarum vel ordinandarum essent in horis hujusmodi percepturi, nec ab eadem residentia & divinis obsequiis propter negotia vestra vel alia, nisi causa supereret utilis, honesta, & necessaria, & hoc duntaxat pro diebus paucis aliquibus, prout vobis expedire videbitur, excusentur, abiciant nihilominus à se penitus concubinas & quasvis mulieres suspectas, honestam cetero & exemplarem vitam ducentes. Alias vero, si fuerint incorrigibiles in hac parte, à corpore clericisdem Ecclesiæ, tamquam infecta membra & putrida, ne corpus ipsum inficiant, abscidantur, appellatione remota, & ab ipsa Ecclesia removeantur omnino, loco illorum aliis viris honestis & idoneis, qui honestè Deo serviant & suum expleant ministerium, subrogatis. Vos etiam & vestrum singulos punctari & distributiones quas tunc percepturi essetis perdere volumus, si forsitan in horis canonicis non interfueritis, prout ad id jura & statuta ejusdem Ecclesiæ vos astringunt, nisi à dicta Ecclesia pro negotiis ejusdem necessariis vel utilibus, aut lectionibus audiendis in scholis, vel prædicatione verbi Dei, dum horæ psallentur eadem, contigerit vos abesse. Sanè fabricam Ecclesiæ memoratae sic dirigere & ordinare curetis quod ea quæ pro ea debentur, vel jam obvenerunt, ab omnibus & singulis qui ea debent vel perceperunt temporibus præteritis, vel heredibus aut bonorum detentoribus eorundem, auditis diligenter rationibus, & residuis ab eisdem exactis, obvenient in posterum, sublatis curiositatibus inutilibus ad honorem Dei & utilitatem ipsius Ecclesiæ dispensentur; pro certo scituri quod si præmissa non adimpleveritis quavis cessante dilatione morosa, nosque illa non audiverimus in proximo realiter esse facta, nequaquam ulterius dissimulabimus, sed de

alio curabimus opportuno remedio providere. Datum Avenioni tertio Nonas Aprilis, pontificatus nostri anno primo.

*ARNALDI CESCOMITIS
Archiepiscopi Tarraconensis epistola ducē de
Sarracenis ab Hispania pellendis, prima ad
Benedictum XII. Papam, altera ad Ioan-
nem de Convenis Episcopum Cardinalem Por-
tuensem.*

Domino Nostro Summo Pontifici.

SANCTISSIME PATER & DOMINE. Iam credo ad veram audientiam pervenisse qualiter Rex Marrochitanorum, blasphemus Christi, & fidei catholicae inimicus, capta nuper per eum civitate de Trinici, & Rege ipsius & ejus filiis imperfectis, in tantam superbiam est elatus quod facit paratum hostilem talen & tantum quod à multo tempore non est auditus similis ad Christianos Hispaniæ hostiliter invadendos; & misit & mittit victualia & arma & alia necessaria ad regnum Granatæ, in quo jam habet loca de Gibaltari & de Algezira, intendens Regem Granatæ adjutorem habere, ut opportuniùs & liberius possit invadere Christianos. Propter quod Dominus Rex Castellæ ad resistendum eidem ad civitatem Hispalensem jam dicitur accessisse. Verum quoniam prædictus Christi blasphemus ad regnum Valentiæ dicitur specialiter aspirare, ut conditio & periculum ipsius regni vestram non lateat sanctitatem, eidem humiliter significo quod licet recolendæ memoriae Dominus Iacobus Rex Aragonum, qui dictum regnum de manibus Sarracenorum eripuit, votum vo-

An. 1337.

Vide Indices
Suritæ ad an.
1337. & Ma-
rian. lib. 16.
c. 2. 6.